

СТАНОВИЩЕ

от

доктор Силвана Венелинова Боева – доцент, Пловдивски университет

„Паисий Хилендарски“

на дисертационен труд за присъждане на образователната и научна степен „доктор“
по:

област на висше образование *1. Педагогически науки*

професионално направление *1.3. Педагогика на обучението по ...*

докторска програма *Методика на обучението по технологии и предприемачество*

Автор: *Диана Станкова Севдалинова*

Тема: *„Формиране на готовност за труд в обучението по Технологии и предприемачество на ученици в начален етап на СУ“*

Научен ръководител: *проф. доктор Марина Спасова Иванова - Пловдивски университет „Паисий Хилендарски“*

1. Общо представяне на процедурата и докторанта

Със заповед № РД-21-2351 от 17.12.2024 година на Ректора на Пловдивски университет „Паисий Хилендарски“ съм определена за член на научното жури за осигуряване на процедура по защита на дисертационен труд на тема **„ФОРМИРАНЕ НА ГОТОВНОСТ ЗА ТРУД В ОБУЧЕНИЕТО ПО ТЕХНОЛОГИИ И ПРЕДПРИЕМАЧЕСТВО НА УЧЕНИЦИ В НАЧАЛЕН ЕТАП НА СУ“**, за придобиване на образователната и научна степен „доктор“ в област на висше образование 1. Педагогически науки, професионално направление 1.3. Педагогика на обучението по....., докторска програма Методика на обучението по технологии и предприемачество.

Автор на дисертационния труд е докторантката на самостоятелна подготовка към катедра „Естетическо възпитание“ на ПУ Диана Станкова Севдалинова, с научен ръководител проф. д-р Марина Спасова Иванова.

Представените ми от докторантката комплект от материали (в електронен вариант) е в съответствие с чл. 36 (1) от Правилника за развитие на академичния състав на ПУ и включва всички необходими документи:

–молба до Ректора на ПУ за разкриване на процедурата за защита на дисертационен труд;

–автобиография в европейски формат;

–протокол от катедрения съвет, свързан с докладване на готовността за откриване на процедурата и с предварително обсъждане на дисертационния труд;

–дисертационен труд;

–автореферат;

–списък на научните публикации по темата на дисертацията;

–копия на научните публикации;

- декларация за оригиналност и достоверност на приложените документи;
- справка за спазване на специфичните изисквания на съответния факултет

На първото заседание на научното жури, съм определена на изготвя становище по дисертационния труд.

Авторката на дисертационния труд *Диана Станкова Севдалинова* е докторант на свободна подготовка към катедра „Естетическо възпитание“ при Педагогически факултет на Пловдивски университет „Паисий Хилендарски“. Тя е завършила бакалавърската си степен в специалност Предучилищна и начална училищна педагогика на Пловдивски университет. В периода 2006 – 2019 г. Диана Станкова Севдалинова допълва образованието си в две магистърски програми отново в Пловдивски университет. Същата има повече от 18 години опит като начален учител, а понастоящем е директор на ДГ.

Натрупаният трудов опит в областта на образователната система, упражняваните управленски функции и развиваната през годините синдикална дейност дават на Диана Станкова Севдалинова широк поглед върху проблемите в образователната система и ѝ позволяват адекватно да обоснове и разработи формулираната в докторантския труд тема.

2. Актуалност на тематиката

Темата на представения ми за разглеждане дисертационен труд е посветена на важен проблем за методиката на обучение по технологии и предприемачество. Готовността за труд се явява екзистенциална способност. Тя има отношение не само към обучението по технологии и предприемачество, но и към останалите учебни предмети.

3. Познаване на проблема

От направения литературен обзор, независимо от неголемия брой автори, е видно, че докторантката Диана Станкова Севдалинова има добро познаване на образователното съдържание и държавните стандарти, свързани с обучението по технологии и предприемачество в начална училищна възраст. Въз основа на това тя успешно би могла да изгради теоретичния модел на своята изследователска дейност.

Авторката е отделила и подобаващо място в представянето на основните категорични понятия използвани в докторската разработка.

4. Методика на изследването

Методиката на дисертационното изследване е адекватна на изследователските нужди.

5. Характеристика и оценка на дисертационния труд и приносите

Представеният ми за изготвяне на становище дисертационен труд се състои от увод, три глави, изводи и препоръки, заключение, приноси и списък с литературните източници. Библиографията включва 48 заглавия на кирилица и 10 интернет източника. Общият обем на дисертационното изследване е 236 страници. То съдържа 43 фигури, 65 таблици, 4 приложения и снимков материал.

Авторката демонстрира добро боравене с понятийния инструментариум. Използваният методически арсенал не е твърде широк, но позволява да се разгърнат и разрешат поставените задачи. Самата авторка в хода на изследователската дейност

препоръчва прилагането на допълнителен метод за получаване на по-пълна картина от постигнатите резултати

Поставените задачи са в съответствие с целта на научното изследване.

Установено е правилно подреждане на задачите спрямо базиране на навиците върху изградени преди това умения.

От 116 страница следва анализ на получените резултати. Те са добре графично и таблично онагледени.

Основен принос на Диана Станкова Севдалинова се явява разработването на критериална система за оценка на учениците.

В края на дисертацията си докторантката е посочила приносите в теоретичен и практически аспект.

Имам няколко забележки по оформлението на дисертационния труд:

– Предполагам, че в подготовката на докторския труд са използвани повече литературни източници от посочените и би било добре те да бъдат представени.

– Допуснати са някои технически пропуски като: сливане на думи, липса на интервал след препинателни знаци, разминаване на посочените в съдържанието страници и тяхното отразяване в дисертацията.

– Табличното отразяване на учебното разпределение, спрямо различните авторски колективи във втора глава (стр. 68 – 110) можеше да отиде в приложение, а във текста да остане само авторския анализ и съпоставка.

Считам, че направените бележки не намаляват стойността на докторантската разработка

6. Преценка на публикациите и личния принос на докторанта

Основни резултати от дисертацията са публикувани с част от представените 9 публикации. От тях 8 са самостоятелни и само една е съвместна. Те са представени на български език. Три от тях са представени на международни научни форуми.

Авторката е представила достатъчно на брой публикации свързани с дисертационния труд и считам, че не беше необходимо да се представят и публикации, които не са обвързани с тематиката на разработката.

7. Автореферат

Авторефератът в обобщен вид представя съдържанието на дисертационния труд.

– На втора страница би било добре да се посочат основни атрибути характеризиращи дисертационни труд и основни атрибути по процедурата за защита.

– Начинът на отразяване на ползваните интернет източниците в дисертацията и автореферата се различават. Нужно е да се уеднаквят и да се ползва един и същи стил на цитиране.

8. Препоръки за бъдещо използване на дисертационните приноси и резултати

Може разработените критерии за оценка на учениците да бъдат разширени и да се приложат в критериална матрица.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Дисертационният труд съдържа практико-приложни резултати с принос към обучението по Технология и предприемачество при четвъртокласници. Той

отговаря на всички изисквания на Закона за развитие на академичния състав в република България (ЗРАСРБ), Правилника за прилагане на ЗРАСРБ и съответния Правилник на ПУ „Паисий Хилендарски“. Представените материали и дисертационни резултати **съответстват на специфичните изисквания** на Педагогически факултет, приети във връзка с Правилника на ПУ за приложение на ЗРАСРБ.

Считам, че Диана Станкова Севдалинова **притежава** необходимите теоретични знания и практически опит и умения за самостоятелно реализиране на научно-изследователска дейност, които са видни от представения ми за изготвяне на становище научен труд.

Дисертацията е подложена на проверка за плагиатство и такова не е установено.

На основание на гореизложеното давам своята **положителна оценка** и предлагам на почитаемото научно жури да **присъди образователната и научна степен „доктор“** на *Диана Станкова Севдалинова* в област на висше образование: 1. Педагогически науки, професионално направление: 1.3. Педагогика на обучението по.... , докторска програма **„Методика на обучението по технологии и предприемачество“**

03.02 2025 г.

Изготвил становището: доц. д-р С. Боева

Пловдив

.....